

Νέστος: η οικονομική του σημασία στις περιοχές που διαρρέει είναι μεγάλη.

νική άριστοτελική φιλοσοφία και έπιστημονική φιλοσοφία στον άραβικό κόσμο. Η τύχη τής αίρεσης μεταβλήθηκε με τήν επίδρομή τών Μογγόλων. Μετά τήν άπόρριψη του χριστιανισμού και τήν άποδοχή του Ισλαμισμού, τό 14ο αϊ. καταδιώχθηκαν άμείλικτα από τόν Ταμερλάνο, και γιά νά σωθούν κατέφυγαν στά ύψίπεδα του Κουρδιστάν, στή Μ. Άσία και στήν Περσία και ό άριθμός τους έλαττώθηκε πολύ. Αυτότιτλοφοροϋνται «χριστιανοί Χαλδαίοι ή Σύροι». Η λειτουργική τους γλώσσα είναι ή συριακή. Στήν Ινδία φέρουν τό όνομα «χριστιανοί του Άγίου Θωμά». Είχαν δύο πατριάρχες, ένα στή Μοσσούλη τής Μεσοποταμίας και τόν άλλο στήν Urmiah τής Περσίας.

Βιβλιογραφία: Loofs F., *Nestorius and his place in the history of christian Doctrine*, 1914. Μπεμπή Γ., *Συμβολαί εις τήν περί του Νεστορίου έρευνα*, Άθήνα, 1964. Kline A., *The Nestorian Churches*, 1937. Brant A., *History of the Nestorians*, 1955.

Σ. ΑΓΟΥΡΙΔΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

νεστοριανοί (* Νεστοριανισμός).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Νεστόριος (* Νεστοριανισμός).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Νέστορος ή Νηλέως άντρο. Σπήλαιο εύρύχωρο (20 x 16 μ.) και ψηλό (ώς 30 μ.), χωρίς μεγάλο βάθος και μέ γοτθικής εμφάνισης τοιχώματα (Σπ. Μαρινάτος, ΠΑΕ 1958, 184). Βρίσκεται στή ΒΑ πλαγιά του Παλαιοκάστρου (Παλιοναβαρίνου) ΒΔ έξω από τόν όρμο του Ναβαρίνου στή Μεσσηνία (ΝΔ Πελοπόννησος). Ειδικότερα βρίσκεται στό θεωρούμενο άρχαιο Κορυφάσιο (βλ.λ.), πάνω από τό νότιο βραχίονα του προς Δ στραμμένου όρμου τής Βοϊδοκοιλιάς (βλ.λ.). Τά πετρώματά του είναι, κατά βάση, άσβεστολιθικά.

Τό σπήλαιο και τήν περιοχή εξερεύνησε πρώτος ό Έρρίκος Σλήμαν (Έρρ. Σχλιέμαν, *Τό άντρο του Έρμου έν Πύλω*, Έφημερίς τών συζητήσεων Ε', 410, 4 Σεπτ. 1874, σ. 4. *Schliemann im Peloponnes und an der Westküste Griechenlands*, Post. 1889. Η. Schliemann, AM 14, 1889, 132 - 3. BCH 1896, 388 κέξ.).

Συστηματικές, αλλά περιορισμένης έκτασης άνασκαφές έγιναν από τό Πανεπιστήμιο του Σιναινάτι (W. A. McDonald - Δ. Ρ. Θεοχάρης) τό 1953 (JHS 1954, 155) και από τήν Άρχαιολογική Έταιρεία (Γ. Σ. Κορρές - Α. Σάμψων) τό 1980 (Έργον 1980). Η περίοδος χρήσης του σπηλαίου παρακολούθηθηκε από τήν ύστερη Νεολιθική έποχή (πρώιμη και ύστατη φάση, 4η - 3η χιλιετία π.Χ.) και άντιπροσωπευτικά στήν Πρωτοελλαδική (3η π.Χ. χιλιετία), Μεσοελλαδική, Μυκηναϊκή (Ιδιαίτερα στήν τρίτη φάση) ως και στους Κλασικούς χρόνους. Η στρωματογραφία τών παλαιότερων περιόδων παρακολουθείται κανονικά σέ όλο τό έσωτερικό του σπηλαίου (Gazetteer I, 1979, σ. 132 άρ. D10 και Έργον 1980).

Τά νεολιθικά όστρακα τών δύο τελευταίων φάσεων είναι κυρίως άμαυρόχρωμα ζωγραφημένα και μελανά στιλβωτά (πρώιμη φάση τής ύστερης Νεολιθικής) και άβαφα από πιθάρι μέ σχοινοειδή ή πλαστική διακόσμηση και λίγα εγχάρακα και γραπτά (τέλη τής ύστερης Νεολιθικής). Από αυτά τά προϊστορικά στρώματα προέρχονται και τρεις έστίες που δείχνουν μέ τόν καλύτερο τρόπο τή χρήση του χύρου.

Άπό τήν αρχαιότητα τό σπήλαιο έχει ταυτιστεί: 1) μέ τό σπήλαιο, όπου ό νεογέννητος θεός Έρμής έκρυψε τήν άγέλη που έκλεψε από τόν Άπόλλωνα (Όμηρικός Ύμνος στον Έρμη) και 2) μέ τό σπήλαιο που χρησίμευε γιά τήν προφύλαξη τών κοπαδιών τών Νηλειδών (W. A. McDonald, AJA 1942, 539). Άπό τόν Σπ. Μαρινάτο (ΠΑΕ 1958, 184 και R. Hägg, Op. Ath. 8, 1968, 51, MME 1972, σ. 265) τό σπήλαιο είχε θεωρηθεί λατρευτικό αλλά, μάλλον, όπως και στους Προϊστορικούς χρόνους έτσι και σήμερα χρησίμευε γιά τήν προστασία προβάτων και κατσικιών (W. A. McDonald - R. Hope Simpson, AJA 1961, 243 άριθ. 62, σ. 256 και Νικ. Παπαχατζής, Παισνιας III, 1979, σ. 180, εικ. 140 - 3, σ. 172 κέξ.).

Η περιοχή είχε τό όνομα Πύλος από τόν 5ο π.Χ. αϊ. (J. Schmidt, Nestor, RE XVII 1, στ. 118 - 9) και άντιπροσωπεύει τήν κλασική Πύλο. Μπροστά από τό σπήλαιο ύπάρχουν ποικί-

λα κατάλοιπα τών κλασικών - έλληνιστικών χρόνων (ΠΑΕ 1958, 184 - 7, πίν. 143α - 146). Η ταύτιση αυτή συμπίπτει μέ τίσ τοπογραφικές ένδείξεις, άν και δέν είναι γνωστές οι όδικές άρτηρίες μεταξύ Μεθώνης και Πύλου.

Η περιοχή του Κορυφασίου, δίπλα στή Βοϊδοκοιλιά, ταυτίστηκε από όρισμένους μελετητές (Σπ. Μαρινάτος, όπ.π. και λ. Πύλος, ΜΕΕ (Πυρός), Συμπλ. Δ' 1962 287 - 8), σύμφωνα μέ τήν περιγραφή του Παισανία μέ τήν όμηρική Πύλο του Νηλέα και του Νέστορα (Δ 36,2). Κατά τήν περιγραφή του Παισανία μέσα στήν πόλη υπήρχε και σπηλιά που, κατά τήν παράδοση που του διηγήθηκαν, ήταν ό στάβλος γιά τά κοπάδια του Νηλέα και του Νέστορα. Έξω από τήν πόλη ήταν - κατά τόν Παισανία πάντα - ό τάφος του Θρασυμήδη, γιου του Νέστορα. Ό τάφος, όμως, ήταν πολύ παλαιότερος από τήν έποχή του Νέστορα, συγκεκριμένα τής Πρωτομυκηναϊκής περιόδου, αλλά είχε χρησιμοποιηθεί και στήν τελευταία Μυκηναϊκή περίοδο τής άκμής του άνακτόρου του Έγκλιανού (ΥΕ III Β φάση, δηλ. 13ος π.Χ. αϊ.).

Βιβλιογραφία: *Minnesota Messenia Expedition* 1972, 31, 131, 264 - 5, άρ. 10. Meyer E., *Messenien*, RE Suppl. XV 1978, 213, 41 - 44.

Γ. Σ. ΚΟΡΡΕΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Νέστος. Ποταμός, που πηγάζει στή Βουλγαρία, όπου ονομάζεται Μέστα και εκβάλλει στό Αίγαίο. Έχει συνολικό μήκος 234 χλμ. από τά όποια στό ελληνικό έδαφος 130. Οι πηγές του στή Βουλγαρία σχηματίζονται μεταξύ Ροδόπης και Αΐμου και στό ελληνικό έδαφος μπαίνει από τή βαθιά χαράδρα που έχει άνασκάψει άνάμεσα στον Όρβηλο και στή Δυτική Ροδόπη. Ρέοντας προς τά ΝΑ, μέσα στήν κοιλάδα που έχει άνοιξει άνάμεσα τής άπολήξεως τής Δ Ροδόπης ΒΑ και τά βουνά Φαλακρό και Λεκάνης ΝΔ, δέχεται τά νερά πολλών παραποτάμων του, κυρίως από τή Ροδόπη (Δεσπότης, Λειμώνος, Άρκουδόρεμα, Διαβολόδρεμα κ.ά.), αλλά και από τό Φαλακρό και τά όρη τής Λεκάνης (Πολυκάρπου, Λυκοδιάσελο κ.ά.), διαρρέει όλόκληρο τό νομό Δράμας και μετά τό Παρανέστι μπαίνει στό νομό Ξάνθης. Σέ μικρό διάστημα στρέφεται προς Ν, γίνεται όριο τών νομών Ξάνθης και Καβάλας και χύνεται Δ τής Κεραμωτής, άπέναντι από τή Θάσο, σχηματίζοντας μεγάλο δέλτα, μέ τίσ ύλες που μεταφέρει και προσχώνοντας συνεχώς τήν περιοχή τών έκβολών του. Μετά τό Παρανέστι και ως τους Τοζότες ό Νέστος ρέει σέ μία γραφικότατη κοιλάδα από τήν όποια περνά και ή σιδηροδρομική γραμμή και ό δρόμος Δράμας - Ξάνθης. Ό Νέστος άποτελεί τό όριο τής Μακεδονίας ως τή Θράκη.

Η οικονομική σημασία του Νέστου είναι μεγάλη γιά τίσ περιοχές που διαρρέει. Η Βουλγαρία, μέ διάφορες διευθετήσεις και μετατροπές τής κοίτης και του Νέστου και διάφορων παραποτάμων του, άρδεύει και αξιοποίησε σημαντικές έδαφικές έκτάσεις τής. Στό ελληνικό έδαφος ό ποταμός άρδεύει κυρίως τήν πεδιάδα τής Χρυσούπολης και τμήματα τής πεδιάδας τής Δράμας. Γιά τήν όριστική ρύθμιση και κατανομή τών υδάτων του Νέστου ή ελληνική και ή βουλγαρική κυβέρνηση διεξήγαγαν συνομιλίες τό 1980 και 1981.

Νέστρου Γίόχαν Νέπομουκ (Nestroy, 1801, Βιέννη - 1862, Γκράτς). Αυστριακός θεατρικός συγγραφέας και ήθοποιός, παράγοντας τής θεατρικής ζωής. Σπούδασε νομικά.